

Ved afgrænsningen af området for en arkivlovgivning finder ministeriet det under hensyn til lovens almindelige sigte ikke nødvendigt eller hensigtsmæssigt at inddrage det særlige materiale, som udgøres af radio- og tv-udsendelser, og dermed heller ikke den institution – Statsbiblioteket i Århus – som varetager en indsamlings- og bevaringsopgave på dette område.

Forholdet til ophavsretslovgivningen

Tilgængelighed af arkivalier rejser spørgsmål om forholdet til ophavsretslovgivningen. En del materiale, der hidrører fra forvaltningsmyndigheder eller fra private arkiver, vil kunne betragtes som litterære eller kunstneriske værker, som beskyttes efter ophavsretsloven. Hovedreglen i denne lov er, at værket ikke må gøres tilgængeligt for almenheden uden samtykke fra ophavsmanden. Den ophavsretlige beskyttelse varer normalt indtil 50 år efter ophavsmandens død, jf. ophavsretslovens § 43. Det er Kulturministeriets hensigt at tage spørgsmålet op i forbindelse med den generelle revision af ophavsretsloven, som forventes forelagt for Folketinget i efteråret 1992.

Definitioner

Der henvises til bilag 4.

Økonomiske konsekvenser

Lovforslaget forudsættes ikke at have økonomiske konsekvenser hverken for staten eller kommunerne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Kapitel 1

Offentlige arkiver

Til § 1

Ved statens arkiver forstås i denne lov Rigsarkivet samt landsarkiver, hvis virksomhed dækker bestemte dele af landet, (Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm, Landsarkivet for Fyn, Landsarkivet for Nørrejylland samt Landsarkivet for de Sønderjyske Landsdele). Endvidere indgår Erhvervsarkivet som statens erhvervshistoriske arkiv som en del af det statslige arkivsystem.

Statens arkiver udgør en organisatorisk helhed under rigsarkivarens ledelse. Den daglige ledelse af landsarkiverne og Erhvervsarkivet varetages af de pågældende institutionschefer.

Ved lov nr. 217 af 28. april 1962 overtog staten den selvejende institution Erhvervsarkivet i Århus. Erhvervsarkivet ledes nu af en bestyrelse bestående af rigsarkivaren samt repræsentanter for erhvervslivet

og universiteterne. Da det må anses for hensigtsmæssigt, at de statslige arkivinstitutioner har ensartede ledelsesforhold, indebærer lovforslaget, at den hidtidige, særlige styrelsesordning for Erhvervsarkivet bortfalder. Forslaget indebærer ikke nedlæggelse af Erhvervsarkivets Forskningsfond. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 27, stk. 2.

Til § 2

Bestemmelsen opregner hovedformålene for de statslige arkivers virksomhed, d.v.s. gennemførelse af den nationale bevaringspolitik, herunder varetagelse af kassationshensynet, tilgængeliggørelse af arkiverne for myndighederne og offentligheden samt gennemførelse af forskning.

Til stk. 1, nr. 1

Arkivers formål er at sikre bevaring af dækkende dokumentation for beskrivelse og analyse af det danske samfund og dets udvikling i flest mulig aspekter.

Den primære genstand for denne målsætning er den statslige forvaltnings arkivalier. Dette har delvis historiske årsager, men skyldes navnlig statsforvaltningens centrale placering i samfundslivet. Imidlertid er det statslige område ikke tilstrækkeligt til at formidle et fuldstændigt billede af det danske samfunds tilstand og udvikling gennem tiderne. Det indgår derfor også som led i arkivers målsætning at bidrage til at sikre bevaringen af primær- og amtskommunale arkivalier og af private arkivalier af historisk værdi.

På de private arkivers område opfylder statens arkiver deres målsætning ved en systematisk indsamling af arkiver fra fremtrædende personer og virksomheder i det danske samfund. En særlig, statslig arkivinstitution, Erhvervsarkivet, har som sin vigtigste funktion at indsamle arkiver fra erhvervsvirksomheder og erhvervslivets organisationer. Rigsarkivet og landsarkiverne indsamler arkiver fra foreninger og fra privatpersoner, navnlig sådanne, som har spillet en fremtrædende rolle i det politisk-administrative liv. For så vidt angår forholdet til kommunale arkivalier henvises til bemærkningerne nedenfor til § 4 og § 15.

Til stk. 1, nr. 2

Det er et led i arkivers målsætning at sikre, at kassation af ikke-bevaringsværdigt materiale kan gennemføres.

Allerede af ressourcemæssige grunde er det klart, at kun en mindre del af de offentlige myndigheders arkivalier kan bevares. Nøjagtige opgørelser over